

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego – DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE i DRUGA WOJNA ŚWIATOWA *NOWE Ponad słowami* zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* **klasa 4 część 2**. Wymagania przejrano i dostosowano do nauki w Technikum nr 4 w Rybniku. Wymagania są rozpisane na jednostki tematyczne.

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
1. Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	• określić ramy czasowe epoki • scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego	• zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej	• wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestolecu międzywojennym	• dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne	• porównać styl życia w czasach Młodej Polski z tym obowiązującym w dwudziestolecu międzywojennym
2. i 3. Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	• wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	• zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu • zaprezentować cechy kierunków w sztuce	• wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestolecu międzywojennym	• porównać architekturę secesyjną i modernistyczną • wypowiedzieć się na temat sztuki filmowej w dwudziestolecu	• dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego

		dwudziestolecia międzywojennego		międzywojennym	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
4. Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego	- scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego - wymienić najważniejsze grupy poetyckie okresu międzywojennego w Polsce	wymienić najistotniejszych twórców epoki	wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze	- wypowiedzieć się na temat specyfiki kultury dwudziestolecia międzywojennego w Polsce * - scharakteryzować grupy poetyckie okresu międzywojennego
5. Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	omówić treść fragmentów utworu	- omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście - wskazać środki językowe użyte w utworze	wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy w fragmentach wiersza	- wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury - wskazać i omówić elementy ironii, satyry	- dokonać sfunekcjonalizowanej analizy wiersza * wskazać elementy tabu naruszone we fragmentach wiersza i omówić funkcję zastosowania tego zabiegu
6. Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima	- omówić treść wiersza - omówić sytuację liryczną w utworze	- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu - określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych - rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	- wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji * odnieść treść wiersza do programu poetyckiego Skamandra	zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza	dokonać sfunekcjonalizowanej analizy wiersza
7. Eksperymenty językowe – <i>Słowisień</i> Juliana Tuwima	zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście	zrekonstruować sens wiersza	omówić warstwę brzmieniową utworu	dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w	wypowiedzieć się na temat roli neologizmów w tekstach literackich i codziennych

				wierszu	doświadczeniach komunikacyjnych
8. Powrót do źródeł poezji – <i>Rzecz Czarnoleska</i> Juliana Tuwima	• wskazać w wierszu słowa klucze	• wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze	• zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej • wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji	• wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza *omówić funkcję aluzji literackiej
9. Satyra społeczno-polityczna – <i>Bal w Operze</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	• omówić treść fragmentów utworu	• omówić kompozycję fragmentów tekstu • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach utworu i określić ich funkcję • wskazać we fragmentach utworu elementy stylu potocznego i określić jego funkcję	• zinterpretować znaczenie opisu balu we fragmentach utworu	• objaśnić, w czym przejawiają się ekspresjonizm i katastrofizm we fragmentach utworu	• odnaleźć we fragmentach utworu elementy groteskowe oraz satyryczne i określić ich funkcję
10. Czas obśmiany, czas oswojony – <i>Czas krawiec kulawy</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	• omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
11. Miniatury poetyckie - <i>Pocałunki</i> Marii Pawlikowskiej-	• określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję	• zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w	• zinterpretować puenty utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworów

Jasnorzewskiej (wybór)			wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów	z wierszy	
12. Lęk przed starością – <i>Stara kobieta</i> Marii Pawlikowskiej- Jasnorzewskiej i <i>gubione</i> Krystyny Miłobędzkiej (wybór)	• wymienić cechy starości przedstawione w utworach	• rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia w utworach starości i samotności • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej- Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej • określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek	• zinterpretować znaczenie wierszy Krystyny Miłobędzkiej • zinterpretować puentę wierszy	• porównać puentę wierszy
18. Poetycki obraz wsi w utworze <i>Na wsi</i> Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z krajobrazem wiejskim	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• odnieść wiersz do tradycji literackiej (wskazać cechy sielanki) • wskazać fragmenty tekstu, w których pojawiają się sygnały niepokoju	• zinterpretować puentę wiersza • wyjaśnić, jaką funkcję pełni motyw snu * porównać program Pierwszej Awangardy z programem Drugiej Awangardy	• omówić sposób budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju * omówić występujące w utworze elementy synestezji
19. <i>Sen – brat śmierci.</i> <i>ballada z tamtej strony</i> Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego wiersza • wskazać w utworze cechy ballady	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki	• wskazać w wierszu konteksty historycznoliterackie oraz określa ich funkcję • wskazać w wierszu	• sformułować tezę interpretacyjną utworu • omówić motywy oniryczne w utworze	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • wskazać w utworze cechy ballady i omawia funkcję ich wykorzystania	nawiązania do tradycji literackiej		
20. Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu <i>mały mit</i> Józefa Czechowicza	• określić sytuację komunikacyjną w wierszu	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki	• wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia • wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza	• postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
21. Poezja w czasach zagrożenia – <i>żał</i> Józefa Czechowicza	• wskazać w wierszu elementy mówiące o zagładzie	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia zagłady w wierszu • odnieść sposób przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
22. Podróż w nieistnienie – <i>Topielec</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza • opisać sytuację liryczną w utworze • wypowiedzieć się na temat różnych form opisu kontaktu człowieka z	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych użytych w utworze • zinterpretować tytuł wiersza • wypowiedzieć się na	• omówić aspekt epistemologiczny utworu	• dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu

		przyrodą w literaturze	temat sposobu ukazania śmierci w utworze		
23. Człowiek wobec niedoskonałości świata – <i>Dusiołek</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze	• wskazać cechy ballady • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję	• wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi)	• odczytać przenośny sens opowiadanej historii	• omówić funkcję kolokwializmów w wierszu *omówić wyznaczniki konwencji baśniowej i onirycznej
24. Konteksty i nawiązania – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Ogród w Milanówku, koty styczniowe</i>	• omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza i jego stosunku do świata natury	• wskazać konteksty związane z motywem ogrodu	• zinterpretować kluczowe motywy w wierszu	• porównać wiersz Jarosława Marka Rymkiewicza z <i>Dusiolkiem</i> Bolesława Leśmiana
25. Zmysłowy obraz intymności – *** [W <i>malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem...</i>] Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • wskazać rodzaj liryki • omówić sytuację liryczną w wierszu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń	• wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności	• omówić zabiegi językowe budujące atmosferę intymności w utworze
26. Piękno i brzydota – <i>Żołnierz</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu	• omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą	• zinterpretować wymowę utworu • wskazać konteksty związane ze sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury	• omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza
27. Co jest po drugiej	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu	• określić cel bohaterów ballady w	• zinterpretować metaforę ballady	• wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji

stronie? – <i>Dziewczyna</i> Bolesława Leśmiana	• zdefiniować balladę	• rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	sensie dosłownym i symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny	• sformułować tezę interpretacyjną utworu	w kontekście utworu
28. i 29. Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści	• omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki	• omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego	• omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera	• odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej
30. i 31. Dwór szlachecki i miłość w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować mieszkańców Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku	• omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku	• wskazać nawiązania do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	• omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu	• dokonać analizy przemyśleń Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić kontekst literacki (<i>Pan Tadeusz</i> Adama Mickiewicza)
32. i 33. Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej	• zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim	• zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści	• zinterpretować ostatnią scenę powieści	• dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera

		Lulkiem			
34. Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opowieść o szklanych domach	• omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki	• zinterpretować symboliczne znaczenie szkła • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach	• zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej	• omówić funkcję historii o szklanych domach w planie ideologicznym powieści *omówić elementy demitologizacji w powieści
35. <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• omówić narrację powieści	• omówić kompozycję utworu	• wskazać w powieści elementy realizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję	• wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy opisów naturalistycznych
36. i 37. Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza. Rozdziały: I i II (lektura obowiązkowa - fragmenty)	• omówić treść fragmentów • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego	• wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia szkoły w <i>Ferdydurke</i> do swoich doświadczeń	• omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości	• wyjaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt • wyjaśnić, w jaki sposób Pimko upupia uczniów na poziomie swojego zachowania i języka	• dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens
38. i 39. Forma uświadomiona i rozbicie formy – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza. Rozdziały: VI-X. (lektura obowiązkowa - fragmenty)	• zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków	• scharakteryzować rodzinę Młodziaków • wskazać elementy formy nowoczesnych	• omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych • wyjaśnić, co oznacza gombrowiczowska Forma	• dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę	• dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty

40. Forma uświęcona tradycją. Rozdziały: XIII i XIV. (lektura obowiązkowa - fragmenty)	• omówić pobyt Józia i Miętusa w domu Hurleckich	• omówić relacje międzyludzkie w domu Hurleckich	• wyjaśnić, na czym polega forma szlacheckości	• interpretować pojęcie: <i>gęba</i> w odniesieniu do przedstawionych wydarzeń	• interpretować symboliczny sens poszukiwania parobka przez Miętalskiego
41. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa - fragmenty)	• omówić narrację powieści • omówić język utworu	• omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści	• wskazać w utworze elementy awangardowe • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i>, <i>łydka</i> i <i>gęba</i>	• omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu • interpretować znaczenie pojęcia Forma (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne) • interpretować ostatni akapit powieści	• wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i>
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
59. i 60. Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe	• zdefiniować normę językową • wymienić kryteria poprawności językowej • zaprezentować podział innowacji językowych • wymienić funkcje innowacji językowych	• wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • wskazać wyrazy zgodne z normą językową	• wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej • ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej	• odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego	• omówić funkcje innowacji językowych w tekstach literackich • odnaleźć przykłady innowacji językowych w języku mediów

	• zdefiniować modę językową				
61. Błędy językowe	• zaprezentować klasyfikację błędów językowych • wymienić typy błędów językowych	• przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka • zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych • wskazać błędy językowe w tekście	• nazwać błędy językowe znalezione w tekście	• poprawić błędy językowe	• wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*62. Felieton	• zaprezentować cechy felietonów • zaprezentować etapy tworzenia felietonów	• wskazać cechy stylu publicystycznego w felietonie • omówić kompozycję felietonów	• omówić język i styl felietonów	• dokonać analizy języka podanego felietonu	• zredagować felieton
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
63. i 64. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
65. Wojna i okupacja – kontekst historyczno-	• określić ramy czasowe epoki • opisać formy	• opisać sytuację panującą w okupowanej Polsce	• omówić zjawisko Holokaustu	• omówić rolę Polskiego Państwa Podziemnego	• scharakteryzować życie codzienne w Generalnym Gubernatorstwie

społeczny	represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę				
66. Sztuka wobec wojny i wprowadzenie do literatury	• zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki i literatury w czasie II wojny światowej • wymienić formy funkcjonowania sztuki i literatury w czasie II wojny światowej	• omówić wpływ wojny na rozwój sztuki, literatury i sytuację artystów	• omówić funkcję sztuki okolicznościowej na okupowanych terenach • omówić rolę fotografii w czasie II wojny światowej	• zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji	• analizować dzieła sztuki okresu wojny i okupacji pod względem formalnym
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
67. Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu <i>Historia</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać w wierszu elementy związane z militariami	• omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot liryczny wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza • omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i teraźniejszości	• zinterpretować ostatnią strofę wiersza	• zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości
68. Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu <i>Pokolenie</i> [Wiatr drzewa spienia...] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić	• zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze • omówić kompozycyjną	• zinterpretować znaczenie odwołania do <i>Iliady</i> Homera • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		ich funkcję	funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza • wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia		
69. <i>Z głową na karabinie</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrtejską	• wskazać w wierszu elementy przeszłości i teraźniejszości	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i teraźniejszości • odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji tyrtejskiej	• zinterpretować metaforę tekstu • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
70. Mityzacja miłości w <i>Erotyku</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza • opisać przedstawione w wierszu relacje między kochankami	• wskazać cechy liryki miłosnej w utworze • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać kontekst biograficzny utworu • określić nastrój wiersza i wskazać środki językowe, dzięki którym został on osiągnięty	• zinterpretować ostatnią strofę – dedykację • omówić symbolikę natury (wody, muszli, drzewa, ptaka)	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
71. Problem odpowiedzialności etycznej świadków zbrodni w wierszu <i>Campo di Fiori</i>	• omówić treść wiersza • wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• wskazać konteksty historyczne utworu • omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza	• sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

Czesława Miłosza	wydarzeniami	• omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza			
72. Pytania o sens sztuki po wojnie – <i>Przedmowa</i> Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: <i>mowaprosta</i> i <i>czarodziejstwo słów</i>	• zinterpretować metaforę utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
73. Dwa obrazy rzeczywistości w <i>Walcu</i> Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać dwa plany czasowe	• omówić kompozycję wiersza • wyjaśnić funkcję klamry kompozycyjnej w utworze • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• zaprezentować sposób ukazania balu • omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy XX w.	• odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do tradycji literackiej • zinterpretować metaforę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
74. Wyznanie ocalonego – <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	• wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć • omówić funkcję powtórzenia wyrazu <i>widziałem</i> • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję	• zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

75. Manifestacja żalu w <i>Lamencie</i> Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości • wskazać adresata lirycznego wiersza	• omówić kompozycję wiersza • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję prezentacji w wierszu atrybutów młodości • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza • wskazać w utworze nawiązania biblijne i mitologiczne oraz określić ich funkcję	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
76. Samotność w cierpieniu – <i>Ściana</i> Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić sposób przedstawienia bohaterki utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• odnieść obraz cierpiącej matki do tradycji kulturowej	• omówić symbolikę tytułowej ściany	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
77. Człowiek wobec człowieka w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów	• omówić kreację narratora tekstu • omówić kreacje bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów	• omówić konteksty: historyczny i biograficzny • omówić funkcję gwary obozowej w tekście	• wskazać cechy człowieka zlagrowanego	• omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów
78. Człowiek wobec zła w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić zachowania więźniów	• wypowiedzieć się na temat funkcji zastosowania behawioralnej	• wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście • wyjaśnić, na czym polega Dekalog	• omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów	• dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu

		techniki opisu	odwrócony w rzeczywistości obozowej		
79. Nawiązania – Jan Józef Szczepański, <i>Przed nieznanym trybunałem</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić funkcje, jakie – według autora eseju – pełniły obozy koncentracyjne	• wyjaśnić, dlaczego autor nazywa czyn franciszkanina <i>wstrząsającym przełomem</i>	• porównać esej Jana Józefa Szczepańskiego z wierszem <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	• porównać język eseju Jana Józefa Szczepańskiego z językiem prozy Tadeusza Borowskiego
80. Nawiązania – Irit Amiel, <i>Spóźniona</i> (wybór)	• omówić treść utworów • wskazać bohaterów wierszy	• omówić kreację bohaterki wiersza <i>Ona</i> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję	• omówić funkcję ubioru w wierszu <i>Ona</i>	• zinterpretować tytuł <i>Egzamin z Zagłady</i> • wypowiedzieć się na temat obowiązków przedstawionych w wierszu <i>Egzamin z Zagłady</i>	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wierszy
81. Nawiązania – Zyta Rudzka, <i>Ślicznotka doktora Józefa</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów powieści	• scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat kreacji Pani Czechny	• omówić stosunek Pani Czechny do siebie i swoich doświadczeń wojennych	• wskazać podobieństwa pomiędzy pensjonariuszami domu pomocy społecznej a więźniami obozu koncentracyjnego	• omówić funkcję opisów cielesności we fragmentach powieści Zyty Rudzkiej i opowiadaniach Tadeusza Borowskiego
82. Rzeczywistość łagrów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa - fragmenty)	• omówić fragmenty powieści • przedstawić obóz jako instytucję wychowawczą	• wypowiedzieć się na temat perspektyw narracyjnych we fragmentach	• przedstawić kontekst historyczny • wyjaśnić, jaką rolę w procesie niszczenia więźniów odgrywał głód	• wypowiedzieć się na temat roli nadziei w życiu więźniów • odnieść się do kontekstu biograficznego	• omówić mechanizmy obronne więźniów
83. i 84. Problematyka moralna <i>Innego świata</i> Gustawa	• omówić treść przeczytanych fragmentów	• na podstawie przeczytanych fragmentów	• odnieść postawę wybranego bohatera do pojęcia: „człowiek	• interpretować scenę przedstawioną w <i>Epilogu</i> w odniesieniu do tytułu	• na podstawie opowiadania <i>Proszę państwa do gazu</i> Borowskiego oraz

Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa - fragmenty)	na podstawie przeczytanych fragmentów przedstawić postawę wybranego bohatera	scharakteryzować stosunek narratora do współwięźniów na podstawie przeczytanych fragmentów omówić funkcję i znaczenie wybranych miejsc w obozie	zlagrowany”	powieści	poznanych fragmentów <i>Innego świata</i> porównać opisy obozowej rzeczywistości.
85. Nawiązania – Gieorgij Władimow, <i>Wierny Rusłan. Historia obozowego psa</i> (fragmenty)	omówić treść fragmentów tekstu	- omówić relację pomiędzy panem a psem - nazwać emocje Rusłana	- zaprezentować rolę, jaką Rusłan odgrywał w łagrze - opisać świat łagru widziany oczami psa	zinterpretować historię Rusłana jako metaforę systemu totalitarnego	zaprezentować Rusłana jako kata i ofiarę
86. i 87. Historia deformuje, pamięć ocala – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	- omówić treść tekstu - omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman - wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście	wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach	- wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią - przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu - omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana	wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu	omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście
88. i 89. O śmierci, życiu i Panu Bogu – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	- omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmana - zaprezentować różne	- zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera - zaprezentować sposoby	- przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca - omówić wpływ doświadczeń życiowych	zinterpretować zakończenie tekstu	zinterpretować znaczenie współistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych

	sposoby mówienia o śmierci w tekście	postrzegania Boga przez bohaterów tekstu	człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga		
90. Nawiązania – Wojciech Tochman, <i>Jakbyś kamień jadła</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• wskazać cechy reportażu w tekście • scharakteryzować doktor Ewę Klonowski • omówić sposób identyfikacji zwłok	• porównać fragmenty reportażu Wojciecha Tochmana ze <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall • omówić funkcję przestrzeni, w której jest dokonywana identyfikacja zwłok	• dokonać analizy języka relacji	• omówić kontekst historyczny reportażu Wojciecha Tochmana
WOJNA I OKUPACJA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
WOJNA I OKUPACJA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
92. Dyskusja a spór i kłótnia. Agresja językowa	• definiować dyskusję, spór i kłótnię • wymienić rodzaje dyskusji • przedstawić zasady dyskusowania • wymienić reguły grzecznościowe w dyskusji i sporze • wskazać cechy kłótni • definiować mowę nienawiści	• przedstawić różnice w intencji i rodzajach użytych argumentów w dyskusji, sporze i kłótni • wyjaśnić, na czym polega wypowiedź o charakterze erystycznym • wymienić środki językowe będące przejawem agresji	• przygotować argumenty do dyskusji na zadany temat • wskazać agresję językową w przytoczonych fragmentach • wymienić strategie reagowania na agresję językową	• wyjaśnić, na czym polega agresja językowa w przytoczonych fragmentach	• przedstawić propozycje strategii obrony przed agresją językową w podanych przykładach
WOJNA I OKUPACJA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
93. i 94.	• odtworzyć	• wykorzystać	• wyciągnąć wnioski	• poprawnie	• wskazać i wykorzystać

Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	najważniejsze fakty, sądy i opinie	najważniejsze konteksty	• określić własne stanowisko	zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	konteksty
---------------------------------------	------------------------------------	-------------------------	------------------------------	--	-----------

Autorka: Magdalena Lotterhoff

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Nauczyciel odwołuje się przy ocenie pisemnych wypowiedzi argumentacyjnych do ogólnych kryteriów merytorycznych, strukturalnych i językowych. Przed każdą pracą pisemną nauczyciel ustala z uczniami zasady oceniania i podaje szczegółowe kryteria oceniania danej wypowiedzi.

Na początku roku szkolnego nauczyciel podaje uczniom kryteria oceny wypowiedzi ustnej w danej klasie.

Ocenie podlegają:

- prace klasowe w różnej formie (np. test, sprawdzian wiedzy, wypowiedź argumentacyjna i inne),
- pisemne prace domowe,
- odpowiedzi ustne na lekcji (np. wykazanie się znajomością ostatnich trzech tematów, głos w dyskusji, prezentacja, wypowiedź na określony temat),
- praca samodzielna na lekcji (np. jednostkowa, grupowa),
- realizacja projektów.

Nieobecności ucznia

Nieobecność ucznia na sprawdzianie lub kartkówce oznacza się literą „n”. Zapis ten zobowiązuje ucznia do zaliczenia wymaganej partii materiału. Jeżeli uczeń opuścił pracę kontrolną bez usprawiedliwienia, zalicza brakujący materiał na pierwszej lekcji, na której jest obecny.

W przypadku dłuższej nieobecności ucznia, trwającej co najmniej tydzień, nauczyciel wyznacza mu termin zaliczenia na lekcji w terminie od

siedmiu do dwunastu dni po powrocie do szkoły.

Poprawa oceny

Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej (wypowiedź argumentacyjna, test) w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od dnia wystawienia oceny. W pozostałych przypadkach obowiązuje nieprzekraczalny termin siedmiu dni od dnia wystawienia oceny.

Termin poprawy wyznacza nauczyciel. Uczeń nie poprawia oceny w trakcie lekcji bieżących.

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana na koniec okresu:

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej oceny niż przewidywana jeśli:

- systematycznie, przez cały okres, zdobywał oceny z przedmiotu,
- w przepisowym terminie zaliczał brakujące prace wynikające z usprawiedliwionej nieobecności,
- w przepisowym terminie przystępował do poprawy ocen bieżących,
- został oceniony z każdej sprawności charakterystycznej dla przedmiotu: wypowiedź ustna, pisemna wypowiedź argumentacyjna, praca na lekcji, test, kartkówka,
- jeśli ilość ocen wyższych niż przewidywana stanowi przynajmniej 45% wszystkich ocen ucznia z przedmiotu w danym okresie.

Na koniec okresu nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego. Nie ustala się też oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec okresu.

Pozostałe kwestie związane z ocenianiem rozstrzyga Statut ZSB.

Nauczyciele języka polskie

NOWE
Ponad
słowami

nowa
era *Twoje mocne strony*